

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до самостійної роботи з дисципліни

«АРХІТЕКТУРНЕ ПРОЕКТУВАННЯ»

для студентів спеціальності
191 «Архітектура та містобудування»
денної та заочної форми навчання

2019

Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Архітектурне проектування» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної та заочної форми навчання / Укл.: О.В. Рибчинський. – Запоріжжя: Національний університет «Запорізька політехніка», 2019 - 13 с.

Укладач: О.В. Рибчинський, проф. кафедри «Дизайн» НУ «Запорізька політехніка», доктор арх..

Рецензент:

Відповідальний за випуск: І.С. Рижова, зав. кафедрою «Дизайн» НУ «Запорізька політехніка», д-р. філос. наук, професор.

Затверджено
на засіданні кафедри «Дизайн» протокол № 1 від 20.08.2019 р.

Рекомендовано до видання
НМК факультету будівництва, архітектури та дизайну протокол № 1 від 5.09.2019 р.

ЗМІСТ

1 ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА.....	4
2 ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
3 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ).....	6
4 ТЕМАТИКА ЗАЛІКОВИХ ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «АРХІТЕКТУРНЕ ПРОЕКТУВАННЯ»	8
ЛІТЕРАТУРА.....	12

1 ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Згідно з Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, самостійна робота студента (СРС) є одним з основних засобів оволодіння навчальним матеріалом.

Мета самостійної роботи студента є формування самостійності як риси і засвоєння знань, умінь, навичок.

До основних форм СРС даної дисципліни відносяться:

- а) опрацювання лекційного матеріалу;
- б) опрацювання навчальної, навчально-методичної та монографічної літератури, періодичних видань;
- в) підготовка до практичних занять;
- г) підготовка до контрольних робіт;
- д) підготовка до заліку;
- е) пошук новітньої інформації в мережі Інтернет.

До індивідуальних завдань з самостійної роботи студентів з даної дисципліни належить передбачена навчальним планом індивідуальна робота.

Підготовка до контрольних робіт або заліку здійснюються протягом усього семестру шляхом проробки програмного матеріалу, виконання практичних завдань на заняттях, виконання індивідуального завдання.

2 ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни «Архітектурне проектування» полягає в реалізації теоретичних знань і здобутті професійних навичок через творчий процес архітектурного проектування, формування індивідуального творчого методу, розкритті творчого та науково-дослідницького потенціалу студентів шляхом розробки «концепт-ідеї» як першооснови майбутнього проектного задуму, формулювання його вмісту як ідейно-тематичної бази, що відображає світогляд архітектора, системність мислення, передбачає масштабне художньо-проектне розуміння проблеми, окреслює керівну лінію для її системного висвітлення, може формулюватися у вигляді парадоксальної тези, асоціативної метафори, що найбільш образно розкриває зміст майбутнього проектного вирішення.

Таблиця 2.1. – Тематика самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин д/в	Кількість Годин з/в
1	Поглиблене вивчення теоретичного матеріалу по розділу з пошуку додаткової інформації. Тема 1. Види архітектурного проектування. метод і методики архітектурного проектування. Етапи архітектурного проектування. Експериментальний проект, проект повторного застосування, типовий проект, варіантне проектування, індивідуальне проектування, конкурсне проектування	10	14
2	Тема 2. Середовище як об'єкт архітектурного проектування. Функціональні, конструктивні, естетичні принципи формування середовища. Види об'ємів архітектурного середовища. Основні вимоги до формування архітектурного середовища	10	20
3	Тема 3 Художні засоби формування предметно-просторових середових комплексів Образ, задум. Емоційне сприйняття художнього образу середовища. Людиновимірність у проектуванні архітектурного середовища міста.	10	16
4	Тема 4. Мета і задачі передпроектного аналізу Вплив соціально-демографічних і етнічних особливостей на проектування	10	16

	архітектурного середовища. Основні прийоми стилізації проєктованого середовища. Етнічні особливості архітектурного середовища.		
5	Тема 5. Містобудівні умови, як фактори формування проєктованого об'єкта. Територіальна організація громадського обслуговування. Зорове сприйняття, морфологічні особливості оточуючої забудови.	10	14
6	Тема 6. Психофізіологічні особливості сприйняття людиною архітектурного середовища Принципи формування простору у міському середовищі. Домінанти загальноміського значення. Просторова виразність забудови.	10	14
7	Тема 7. Концептуальне архітектурне проєктування Теоретико-практичні методологічні основи концептуального експериментального архітектурного проєктування, основи типології будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.	16	16
	Разом	76	110

3 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ)

Індивідуальне завдання передбачає підготовку матеріалів з магістерської дисертації:

1. Тема дослідження - методика вибору теми дослідження
Відбір тематичної направленості наукових досліджень

2. Аналіз практичних робіт за тематикою (огляд попередніх магістерських робіт) Виявлення аспекту наукового дослідження (огляд попередніх магістерських робіт) Аналіз теоретичних робіт за тематикою (огляд попередніх магістерських робіт)

3. Робота з науковою літературою. Пріоритетні сучасні наукові дослідження в області архітектури та містобудуванні

Узагальнення виявлених закономірностей та формулювання теми дослідження. Актуальність теми дослідження Постановка питання - формулювання проблеми, формулювання цілі наукових досліджень

4. Задачі дослідження, об'єкт, предмет

5. Методи дослідження

6. Постановочна частина: постановка питання (проблема), формулювання цілі наукових досліджень.

Моделювання

7. Структура магістерської роботи. Моделювання

8. Гіпотетична модель архітектурно-містобудівного проекту як вирішення проблеми магістерської роботи (узагальнено).

Основна ідея концептуального проекту (узагальнено) Композиційна структура, фрагмент забудови (узагальнено)

Функціонально-естетичні складові концептуального проекту (узагальнено)

9. Архітектурно-містобудівний аналіз аналогів за обраною темою

Функціонально-планувальні схеми аналогів за обраною темою.

Композиційний аналіз аналогів за обраною темою (функціонально-естетичні узагальнення)

10. Містобудівні аспекти проекту (концептуальна модель)

Містобудівна ідея проекту як частина регіонального розвитку території (концептуально)

Функціонально-планувальна складова об'єкту проектування як частина регіонального розвитку території (концепція)

Архітектурно-композиційне узагальнення об'єкту проектування як частини регіонального розвитку території (концепція)

Гіпотетична модель архітектурно-містобудівного проекту як вирішення проблеми (детально)

Магістерська робота (скорочена) – 20...25 аркушів, вміщує Постановочну частину:

– Актуальність теми дослідження, проблему, ціль, задачі, об'єкт, предмет, методику,

- границі дослідження», текстове пояснення до архітектурно-містобудівний проекту (концепція), техніко-економічні показники;

графічна частина – необхідні моделі за науковими дослідженнями, креслення та візуальні зображення об'єкту проектування на 6 - 8 аркушах формату А1.

4 ТЕМАТИКА ЗАЛІКОВИХ ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «АРХІТЕКТУРНЕ ПРОЕКТУВАННЯ»

1. Що складає специфіку архітектурного проектування?
2. Розкрийте поняття «Архітектурний проект» і «Архітектурне проектування».
3. Назвіть стадії архітектурного проектування.
4. Охарактеризуйте види архітектурного проекту.
5. Сформулюйте поняття методології, методу і методики проектування.
6. Розкрийте сутність творчого методу архітектора.
7. Назвіть і охарактеризуйте методи проектування, що відносяться до інформаційних.
8. Розкрийте сутність комплексного методу проектування.
9. 10.Що являє собою метод структурного аналізу? Дайте поняття структури і системи.
10. Розкрийте методичні позиції проектування.
11. Сформулюйте поняття методології, методу і методики проектування.
12. Розкрийте сутність творчого методу архітектора.
13. Назвіть і охарактеризуйте методи проектування, що відносяться до інформаційних.
14. Розкрийте сутність комплексного методу проектування.
15. Як діє принцип обміну інформацією у проектному процесі
16. Що являє собою метод структурного аналізу? Дайте поняття структури і системи.
17. Розкрийте методичні позиції проектування.
18. Охарактеризуйте метод проблемного проектування.
19. Охарактеризуйте стадії методу оптимального проектування.
20. Поняття середовища. За типом освоєння людиною.
21. Середовище, як об'єкт середового проектування
22. Види об'єктів середового проектування
23. Предметно-просторове середовище
24. Класифікація об'єктів середового проектування
25. Соціальні основи розвитку видів середовища.

Соціокультурні і економічні вимоги

28. Формування архітектурно-дизайнерського середовища.
29. Основні вимоги до формування архітектурного середовища
30. Функціональні, конструктивні, естетичні принципи формування середовища.
31. Функціональні принципи формування середовища
32. Екологічна рівновага
33. Взаємозв'язок об'єктів середовища
34. Формування об'єму архітектурного середовища
35. Назвіть композиційні форми і членування середових об'єктів
36. Опишіть цілісність форми
37. Проаналізуйте композиційні форми і членування середових об'єктів
38. Охарактеризуйте принципи емоційного сприйняття середовища
39. Основні принципи композиційних рішень архітектурного середовища
40. Опишіть функціональне зонування і організацію потоків у місті
41. Назвіть основні прийоми стилізації проєктованого середовища
42. Вплив соціально-демографічних і етнічних особливостей на проєктування архітектурного середовища
43. Назвіть соціально-демографічні особливості архітектурного середовища
44. Назвіть етнічні особливості архітектурного середовища архітектурного середовища
45. Опишіть систему зелених насаджень
46. Об'єкти середового проєктування відкритих просторів
47. Специфіка проєктування і наповнення відкритих просторів
48. Чинники наповнення простору архітектурного середовища
49. Назвіть компоненти середовища відкритих просторів
50. Назвіть послідовність етапів проєктування матеріально просторового середовища
51. просторового середовища
52. Визначте об'єкт перед проєктного аналізу
53. Визначте предмет перед проєктного аналізу
54. Назвіть основні завдання перед проєктного аналізу

55. Опишіть прийоми,що використовують в проектній діяльності
56. Назвіть основні засоби проведення передпроектного аналізу
57. Які основні принципи передпроектного аналізу ви знаєте?
58. Як ви можете охарактеризувати метод «інтерпретації»?
59. Розкрийте значення містобудівних умов та обмежень
60. Назвіть умови зведення нових будівель і споруд
61. Що означає територіальна організація громадського обслуговування?
62. Як залежить архітектурне проектування міста від напряму транспортних і пішохідних зв'язків, їх інтенсивності, конфігурації?
63. У чому полягає функціональна структура навколишньої забудови?
64. Що таке зорове сприйняття при проектуванні архітектурних об'єктів?
65. Назвіть морфологічні особливості оточуючої забудови.
66. Назвіть характерні властивості людського сприйняття
67. Назвіть етапи і послідовність сприйняття об'ємно-просторової структури середовища
68. У чому полягає правило Міллера
69. У чому полягає процес відчуття?
70. У чому полягає процес сприйняття?
71. Назвіть обов'язкові характеристики просторового формоутворення
72. Розкрийте значення «перцептивний образ об'єкта»
73. Назвіть композиційні акценти середовища
74. Назвіть рівні зорового сприйняття міського середовища
75. Які психологічні особливості сприйняття міського простору ви знаєте?
76. Назвіть прийоми, що використовуються в проектній діяльності
77. Визначте поняття архітектурної концепції
78. З яких понять складається цілісна модель майбутнього об'єкту?
79. Чи впливає світогляд архітектора на формування концепції.

80. У чому полягає мета створення архітектурної концепції?
81. Назвіть декілька прикладів в сполучення концептуальності і предметності в проектуванні
82. Які об'єкти можуть бути предметом концептуальних пошуків?
83. Назвіть основні характеристики концептуального проектування.
84. Назвіть типи концептуального мислення в сучасній архітектурі
85. Назвіть задачі гармонізації архітектурної концепції
86. Назвіть методи гармонізації архітектурної концепції

ЛІТЕРАТУРА

Планування і забудова територій : ДБН Б.2.2–12:2018. – Чинний від 2018-09-01. – Київ : Мінрегіон України, 2018. – 179 с. – (Державні будівельні норми України).

1. ДБН А.2.2-3-2004. Проектування. Склад, порядок оформлення, погодження та затвердження проектної документації для будівництва. – Київ. Держкомітет України будівництва та архітектури. 2004.

2. Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій : ДБН Б.2.2-5:2011. – Чинний від 2012-09-01. – Київ : Мінрегіон України, 2012. – 61 с. – (Державні будівельні норми України).

3. Споруди транспорту. Вулиці та дороги населених пунктів : ДБН В.2.3-5-2018. – Чинний від 2018-09-01. – Київ : Міністерство регіонального розвитку,

будівництва та житлово-комунального господарства України, 2018. – 61 с.

(Державні будівельні норми України).

4. Автомобільні дороги. Транспортні розв'язки в одному рівні. Проектування : ГБН В.2.3-37641918-555:2016. – Чинні від 2016-07-01. – Київ : Міністерство інфраструктури України, 2016. – 58 с. – (Галузеві будівельні норми України).

5. Безлюбченко О. С. Урбаністика : навч. посібник / О. С. Безлюбченко, О. В. Завальний. – Харків : Харків. нац. ун-т міськ. Госп-ва ім. О. М. Бекетова. –

Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 274 с.

6. Безлюбченко О. С. Планування міст і транспорт : навч. посібник / О. С. Безлюбченко, С. М. Гордієнко, О. В. Завальний. – Харків : ХНАМГ, 2006. – 139 с.

7. Безлюбченко О. С. Планування і благоустрій міст : навч. посібник / О. С. Безлюбченко, О. В. Завальний, Т. О. Черногорова – Харків : ХНАМГ, 2006. – 139 с.

8. Миловидов В. Н. Реконструкція жилой застройки / В. Н.

Миловидов, В. А. Осин, М. С. Шумилов. – М. : Высшая школа, 1980. – 240 с.

9. Осетрін М. М. Міські дорожньо-транспортні споруди : навч. посіб. Для студентів ВНЗ / М. М. Осетрін. – Київ : ІЗМН, 1997. – 196 с.

10. Линник І. Е. Інженерна підготовка територій населених місць: навч. посіб. / І. Е. Линник. – Харків : ХНАМГ, 2004. – 337 с.